

Univerza v Mariboru

Pravna fakulteta

Obravnava premoženja in obveznosti gospodarske družbe po njenem prenehanju v ožjem pomenu

mag. Jerneja Prostor

Uvod

- Gospodarske družbe nimajo univerzalnih pravnih naslednikov.
- Pred prenehanjem družbe se razrešijo vsa pravna razmerja.
- Primeri premoženja brez pravnega nosilca.
- Kaj do tega privede?
- Kako premoženje prenesti na novega pravnega nosilca?

Prenehanje gospodarske družbe

- Nastop razloga za prenehanje – prenehanje v širšem smislu.
- Sledi eden od postopkov prenehanja.
- Sklepno dejanje je izbris iz sodnega registra – prenehanje v ožjem pomenu.
- Izguba pravne subjektivitete družbe.

Postopki prenehanja

- likvidacijski postopek (404. člen ZGD-1)
- prenehanje družbe po skrajšanem postopku (425. člen ZGD-1)
- postopek prisilne likvidacije (419. člen ZFPPIPP)
- materialno statusno preoblikovanje
- stečajni postopek (222. člen ZFPPIPP) in
- izbris iz sodnega registra brez likvidacije (424. člen ZFPPIPP)

Razrešena pravna razmerja

- prostovoljna in prisilna likvidacija ter prenehanje po skrajšanem postopku – načelo prioritete
- stečajni postopek – načelo paritete
 - stečaj – dolžnost posloводства
- izbris brez likvidacije – za „mrtve družbe“
- materialna statusna preoblikovanja – univerzalna sukcesija

Po izbrisu iz sodnega registra

- Družba, ki je prenehala v ožjem pomenu, ni več pravna oseba, ni več nosilka pravic in obveznosti v pravnih razmerjih.
- Kljub temu *zakonsko* predvidena:
 - stečajni postopek nad pozneje najdenim premoženjem (380. člen ZFPPIPP)
 - stečajni postopek nad premoženjem izbrisane gospodarske družbe (443. člen ZFPPIPP)

- Stečaj nad kasneje najdenim premoženjem lahko predlagata upnik in družbenik.
- Stečaj nad najdenim premoženjem izbrisane družbe tudi člani organa V/N.
- Po likvidaciji/prenehanju po skrajšanem postopku?
- Kaj če nihče od upravičenih predlagateljev ni zainteresiran za sproženje postopkov?

Od kod premoženje brez prav. nosilca?

- Praviloma rezultat postopka izbrisa družbe iz sodnega registra brez likvidacije po ureditvi, ki je veljala od uveljavitve ZPUOOD* – odprava neomejene odgovornosti aktivnih družbenikov
- Odločitev Ustavnega sodišča 14. 4. 2016** – upniki lahko preprečijo izbris z ugovorom, da imajo terjatev do družbe

* Zakon o postopkih za uveljavitev in ali odpustitev odgovornosti družbenikov za obveznosti izbrisanih gospodarskih družb (2011)

* * U-I-57/15-13

Posledica odločbe US

- Pogosto bodo upniki preprečili izbris brez likvidacije in svoje interese zaščitili v drugih postopkih (likvidacija, stečaj).
- Predvidoma bo manj primerov premoženja, ki obstaja brez pravnega nosilca.

Predlog:

Še manj bi jih bilo, če bi kot dodatno predpostavko za izbris določili, da ni očitno obstoj premoženja družbe.

Načelno pravno mnenje VSRS

*»Obveznosti kapitalske gospodarske družbe, nad katero je bil opravljen postopek stečaja, z izbrisom iz registra na podlagi pravnomočnega sklepa o končanju stečajnega postopka ne prenehajo. Obveznosti kapitalske gospodarske družbe, ki je prenehala zaradi izbrisa iz sodnega registra brez likvidacije, ne prenehajo.« **

* Pravna mnenja 1/2013.

Možna rešitev:

- Tako kot ne prenehajo obveznosti, tudi ne „preneha“ premoženje družbe.
- Po likvidaciji so družbeniki pravni nasledniki premoženja (VSRS III Ips 25/2001).
- Če nihče ni aktiven, naj se izvede prisilna likvidacija.
- Kako izvesti te postopke, če niso zakonsko urejeni in „družba“ ni več pravna oseba?
 - 3. odst. 76. člena ZPP – podeljena sposobnost biti stranka.